

АНОТАЦІЯ

Рак нирки становить близько 3% всіх випадків злоякісних онкотрансформацій серед людей. Клітинний рак нирки виявляють у 90–95% від усіх зареєстрованих випадків, у 20–40% пацієнтів навіть після хірургічної резекції розвиваються метастази, що робить дане захворювання серйозною проблемою. Оскільки на ранніх етапах цей тип раку легко піддається лікуванню, важливо розробити методи його ранньої діагностики. методи. Хірургічні зразки пухлин, тканин нирки, прилеглих до пухлин, та плазми крові, взятої до операції, 32 хворих на нирково-клітинний рак, які лікувалися в Інституті урології НАМН України. Проаналізовано клініко-патологічні дані: вік і стать пацієнтів, гістологічний тип пухлини, клінічну стадію раку. Виділено тотальну РНК з тканин пухлин, умовно- нормальніх тканин та плазми крові хворих і здорових донорів. Визначено відносні рівні експресії міРНК-30c-5р за допомогою полімеразної ланцюгової реакції у реальному часі.

Отримані результати свідчать про потенційну можливість використання міРНК-30c-5р в якості маркера для ранньої діагностики нирково-клітинного раку (аналіз ROC-кривої, побудованої для значень міРНК-30c-5р у плазмі крові хворих проти здорових донорів, показав високі значення площин під нею ($AUC = 0,9688$)).

Кваліфікаційна робота викладена на 56 сторінках, ілюстрована 2 таблицями та 10 рисунками. Список використаних джерел включає 96 робіт.

Ключові слова: нирково-клітинний рак, мікроРНК, біомаркери, позаклітинні нуклеїнові кислоти.

